

Riktlinjer för ett integrerat samhälle

Innehåll

Inledning	4
Definitioner	4
Om mottagande av flyktingar och andra skyddsbehövande	4
Syfte	5
Mål för etableringen.....	5
Funktionshindrade.....	5
Barn och ungdom 0-18 år.....	5
Äldre.....	5
Hälsa.....	5
Ansvar	5
Arbetsförmedlingen	6
Kommunen.....	6
Länsstyrelsen.....	6
Migrationsverket	7
Försäkringskassan	7
Samhällsorientering för utökad målgrupp.....	7
Föräldraansvar.....	7
Föräldrar med funktionshinder.....	7
Tystnadsplikt och uppgiftsskyldighet - Lag (2010:197) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare	8
Tystnadsplikt.....	8
Uppgiftsskyldighet	8
Förutsättningar för etableringen.....	8
Individens etablering.....	8
Uppföljning	9
Avslut	9
Arbetssätt	9
Värdegrund.....	9
Boende	10
Buskort	10
Dokumentation.....	10
Samhällsorientering	10
Övrigt	10
Samverkan.....	10
Uppföljning	11

Avslut 11

Kvalitetsrapport..... 11

Inledning

Samhällets insatser för nyanlända under deras första tid i Sverige syftar till att ge var och en förutsättningar att försörja sig, tillägna sig det svenska språket och på jämlika villkor leva och verka självständigt i det svenska samhället. Introduktionsinsatserna ska på bästa sätt stödja den enskildes egna initiativ att uppnå detta utifrån egna förutsättningar, behov och önskemål.

Definitioner

Etablering

Etablering är den tidsperiod, högst 24 månader från ankomst, under vilken individen får individuellt anpassat stöd, för att öka sina möjligheter att nå målet, egen försörjning och delaktighet i samhällslivet. Stödet skall i sin helhet och i sina delar stärka individens självbestämmande, egenvärde, egen aktivitet, eget problemlösande, delaktighet och ansvar.

Nyanländ

Med nyanländ avses i överenskommelsen en person som omfattas av lagen (2010:197) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare, dock utan begränsning till viss ålder (1 § bosättningsförordningen, 2010:408). I överenskommelsen görs en uppdelning, dels i nyanländ som enligt ovan anvisas kommunplats genom Arbetsförmedlingen eller Migrationsverkets försorg, dels i nyanländ som bosätter sig på egen hand.

Med nyanländ avses inte person som efter avslag på sin asylansökan har sökt och fått uppehållstillstånd av arbetsmarknadsskäl, eller som fått uppehållstillstånd på andra grunder än vad som anges i etableringslagen (2010:197).

Bosättning på egen hand

Med *bosättning på egen hand* avses:

- Nyanländ som efter uppehållstillstånd ordnar sitt boende på egen hand, eller väljer att bo kvar i den kommun där denne har varit bosatt under asyltiden.
- Anknytning, enligt 2 § etableringslagen (2010:197), som bosätter sig hos den först anlände.
- Ensamkommande barn, som anvisade plats i en kommun redan under asyltiden enligt särskild överenskommelse.

Om mottagande av flyktingar och andra skyddsbehövande

Bengtsfors kommun har sedan 2006 en överenskommelse med staten genom Migrationsverket om mottagning av flyktingar och andra skyddsbehövande. Sedan 1 juli 2010 har överenskommelsen övergått till Länsstyrelsen (Dnr 2010.382.133).

Riksdagen beslutade i mars 2010 om reformering av mottagandet av vissa nyanlända invandrare. En ny lag om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare gäller från den 1 december 2010, Lag (2010:197) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare. I lagen finns regler om

ansvar och insatser som syftar till att underlätta och påskynda vissa nyanlända invandrares etablering i arbets- och samhällslivet. Med lagen följer även en rad förordningsändringar.

Syfte

Syftet med dessa riktlinjer är att

- Tydliggöra ramar för integrationsarbetet
- nå systematisk kvalitetssäkring och uppföljning av integrationsarbetet hos kommunstyrelsen.
- Fastställa kommunens roll i integrationsarbetet, i samverkan med andra aktörer

Mål för etableringen

När behovet är individuellt anpassat och stöd har upphört kan individen själv ta del av och bidra till det svenska samhällets utveckling. Detta förutsätter kunskaper:

- i det svenska språket
- om det svenska samhället,
- om det svenska arbetslivet

Kunskaperna ska relateras till individens kompetens och livssituation.

Funktionshindrade

- Funktionshindrades särskilda behov skall beaktas och vid behov tillgodosedda, så att individen kan delta i etableringen utifrån sina förutsättningar.

Barn och ungdom 0-18 år

Barnkonventionen artikel 2 slår fast att alla barn har samma rättigheter och lika värde.

- Barns och ungas uppväxtvillkor är uppmärksammade och deras förutsättningar för ett gott liv i Sverige är så gynnsamma som möjligt.

Äldre

- Äldres särskilda behov är beaktade så att de kan tillgodogöra sig samhällets service och vara delaktiga utifrån sina förutsättningar.

Hälsa

Vuxnas och barns hälsa och välbefinnande skall vara uppmärksammande och relevanta och adekvata åtgärder skall vidtagits.

Ansvar

Genom reformen har Arbetsförmedlingen fått ökat ansvar för arbetsmarknadsetableringen av nyanlända som är i åldern 20 – 64 år och som har en prestationsförmåga över 25 procent. Även nyanlända i åldern 18-19 år,

som saknar föräldrar i Sverige, omfattas av den nya lagen liksom vissa anhöriga till nyanlända. Man kan omfattas av målgruppen för reformen men ändå inte ha rätt till etableringsplan. Det gäller nyanlända som förvärvsarbetar på heltid, går i gymnasieskola eller på grund av sjukdom eller annan nedsättning av den fysiska eller psykiska prestationsförmågan endast kan delta i etableringsinsatser på mindre än 25 procent av heltid.

Arbetsförmedlingen

Arbetsförmedlingens särskilda ansvar för nyanlända blir sammanfattningsvis att:

- Ha ett samordnade ansvar för insatserna för den nyanlände
- Stödja och driva på i förhållande till andra parter
- Ansvar för etableringssamtalen
- Besluta om etableringsersättning
- Vara uppdragsgivare till lotsar
- Fastställa länstal efter samråd med länsstyrelsen och Migrationsverket

Utöver detta gäller att Arbetsförmedlingens ordinarie tjänsteutbud ska erbjudas nyanlända.

Kommunen

Kommunen har en viktig och central roll genom ansvar enligt gällande lagar och förordningar för nyanländas etablering genom ansvar för:

- mottagande och praktisk hjälp i samband med bosättning
- undervisning i SFI och annan vuxenutbildning i enlighet med gällande lagar och föreskrifter
- försörjningsstöd vid vissa situationer
- skola, barnomsorg och andra insatser för barn och unga i enlighet med gällande lagar och föreskrifter
- insatser inom det sociala området
- övrig kommunal verksamhet och service som också kommer nyanlända till del, såsom äldreomsorg
- samhällsorientering

Länsstyrelsen

Länsstyrelsen medverkar till att det finns beredskap hos kommunerna att ta emot nyanlända samt tecknar överenskommelser med kommunerna om mottagande av nyanlända. Länsstyrelsen ska också främja regional samverkan och följa upp organisering och genomförande av insatser för nyanlända på regional och kommunal nivå.

Migrationsverket

Migrationsverket tar fram nationell prognos för nyanlända samt ansvar för bosättning av vissa nyanlända. Migrationsverket beslutar även om statlig ersättning till kommuner och landsting.

Försäkringskassan

Försäkringskassan beslutar om tilläggsersättningarna (etableringstillägg och bostadsersättning) samt utbetalar dessa ersättningar liksom etableringsersättningen.

(Källa: www.arbetsformedlingen.se, www.riksdagen.se)

Samhällsorientering för utökad målgrupp

Från och med den 1 maj 2013 har målgruppen för samhällsorientering utökats till att omfatta fler nyanlända invandrare. Kommunen är nu skyldig att även erbjuda samhällsorientering till anhöriginvandrare i åldern 18-64 år.

Skyldigheten gäller de som folkbokförts första gången i en kommun efter april 2013.

Kommunens ansvar att erbjuda samhällsorientering upphör tre år efter det att den nyanlände första gången folkbokfördes i en kommun.

Följande grupper omfattas inte av den utökade målgruppen: ungdomar i gymnasieskolan, EU/EES-medborgare, arbetskraftsinvandrare samt gäststuderande/gästforskare.

(Källa: www.lansstyrelsen.se)

Föräldraansvar

Enligt 6 kap.1 och 2 § Föräldrabalken (FB) har barn rätt till omvårdnad, trygghet och en god fostran. Vårdnadshavaren ansvarar bl.a. för att barnet får dessa behov tillgodosedda samt att barnet får den tillsyn som behövs med hänsyn till dess ålder, utveckling och övriga omständigheter. Vårnaden om ett barn består till dess att barnet fyller 18 år eller dessförinnan ingår äktenskap.

Stöd inför föräldraansvar och barns behov utreds av enheten Barn och ungdom, inom Individ och familj, om det handlar om insatser enligt SoL och av LSS handläggare om barnens behov omfattas av insatser enligt LSS.

Föräldrar med funktionshinder

Om föräldrar utöver behovet av insatser som avser funktionsnedsättningen, har behov av stöd i föräldrarollen, ansvarar enheten Barn och ungdom, inom Individ och familj, för att utreda hur behovet lämpligast kan tillgodoses. I en sådan situation är en nära samverkan mellan berörda verksamheter inom socialförvaltningen nödvändig.

Tystnadsplikt och uppgiftsskyldighet - Lag (2010:197) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare

Tystnadsplikt

14 § Den som är eller har varit verksam inom en yrkesmässigt bedriven verksamhet för nyanlända får inte obehörigen röja vad han eller hon då har fått veta om enskildas personliga förhållanden.

Uppgiftsskyldighet

16 § Anordnare av aktiviteter för nyanlända ska till den myndighet som regeringen föreskriver lämna de uppgifter som är av betydelse för tillämpningen av denna lag och de föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar närmare föreskrifter om en anordnares skyldighet att lämna uppgifter enligt första stycket. Regeringen meddelar föreskrifter om till vilken myndighet denna skyldighet ska fullgöras.

Förutsättningar för etableringen

Individens etablering

Kommunen bör i möjligaste mån vara delaktig i utformningen av Arbetsförmedlingens etableringsplan som upprättas tillsammans med den nyanlände. Arbetsförmedlingen samordnar och ansvarar för att personen får det stöd som behövs för att insatser under etableringen ska bli framgångsrik. Den nyanländes utbildning, kunskaper och erfarenheter från hemlandet beaktas. Samtidigt ges den nyanlände förutsättningar för att skapa sig en realistisk bild av sina möjligheter i Sverige.

Etableringen måste därför innehålla följande förutsättningar:

- Kommunen, myndigheter och andra berörda aktörer samverkar och samordnar sina insatser så att det blir tydligt för individen att alla arbetar för individens uppsatta mål.
- Arbetsförmedlingen ger individuell rådgivning och säkerställer därmed att inriktningen på insatserna under etableringen är arbetslivsorienterad.
- Arbetsförmedlingen erbjuder vid behov arbetsmarknadspolitiska insatser som underlättar individens inträde på arbetsmarknaden.
- Kommunen erbjuder arbetsförlagd etablering som ett alternativ.
- Kommunen erbjuder själv och i samverkan med andra aktörer, exempelvis arbetsförmedlingen och näringsliv individen arbetsmarknadspraktik.
- Individens behov och förutsättningar ska styra valet av innehåll, pedagogik och metodik i svenskinläringen.

- Kommunen och arbetsförmedlingen samverkar och erbjuder personer som har svårt att lära sig svenska genom teoretiska språkstudier, alternativa möjligheter att lära sig svenska språket.
- Särskilda förutsättningar för barns och ungdomars introduktion
- Individuella introduktionssinsatser utformas, för barn och ungdomar, av ansvariga i kommunen tillsammans med individen, föräldrar, särskilt utsedd vårdnadshavare eller god man samt andra aktörer exempelvis förskola och skola.
- Samverkan sker mellan myndigheter för att säkerställa att de individuella behoven tillgodoses på central/regional och lokal plan.
- Individens introduktion följs upp

Uppföljning

Kommunen och andra aktörer följer regelbundet upp etableringssinsatserna/planen i samverkan med individen som genomgår etableringen. Syftet är att förbättra och anpassa innehållet efter individuella behov och förutsättningar.

Avslut av etablering

Efter avslutad etablering utvärderar kommunen resultatet i samverkan med berörda aktörer.

Arbetsätt

Samverkan ska vara en ledstjärna i integrationsarbetet. Integrationsenheten arbetar med helhetsperspektivet och stöttar, informerar, deltar i olika uppföljningssamtal mm som exempelvis med handläggare inom socialt arbete och andra myndigheter. Samverkan kan öka både kvalitet och effektivitet i verksamheten.

Barnperspektivet, helhetssyn, kontinuitet, flexibilitet, normalisering och närhetsprincipen är vägledande vid val av insatser och åtgärder i Integrationsenhetens arbete med de nyanlända.

Värdegrund

Gott bemötande

Alla som kommer i kontakt med medarbetare i Bengtsfors kommun ska bemötas välkomnande, med respekt och förståelse.

Delaktighet

I Bengtsfors kommun ska alla ges möjlighet att kunna påverka. Därför ställs krav på information, kommunikation och öppenhet.

Respekt

Alla medarbetare i Bengtsfors kommun ska visa respekt för allas ursprung, åsikter, integritet, olika behov och unika kompetens.

Glädje

Arbetsglädje skapas genom känslan av att bidra till helheten och utvecklingen i Bengtsfors kommun. Det byggs av vi-känsla, uppskattning, lojalitet, trygghet och gemenskap.

Professionalism

I Bengtsfors kommun ska alla medarbetare vara professionella och utföra sina uppdrag med hög kvalitet.

Professionalitet innebär att kunskap, kompetens, ansvar, erfarenhet och nytänkande praktiseras i vardagen.

Boende

Boendet för våra nyanlända som kommer via anvisning utgörs främst av lägenheter om 2-3 rum och kök. Lägenheterna finns vanligtvis i området runt Billingsfors, men en spridning av de nyanlända bör eftersträvas även till andra orter inom kommunen.

Busskort

Kommunbusskort beviljas enligt taxa till dem som bosätter sig utanför Bengtsfors tätort och är folkbokförda i Bengtsfors kommun under etableringstiden. Under perioden den nyanlända har samhällsorientering (Vänersborg/Uddevalla) beviljas flerkommunkort till samtliga nyanlända inom etableringen (www.vasttrafik.se)

Ersättning för busskortet utbetalas till den nyanländes bankkonto den 27:e varje månad från det ansökan kommit in.

Begränsning

När den enskilde erhåller lön från egen försörjning, föräldrapenning eller av någon annan anledning skulle avbryta etableringsperioden, beviljas inget busskort.

Dokumentation

Löpande dokumentation sker i verksamhetens dokumentationssystem.

Samhällsorientering

Samhällsorientering är en obligatorisk utbildning om det svenska samhället, för den enskilde som är ny i Sverige. Kommunen ansvarar för samhällsorienteringen och utbildningen är till för att hjälpa till att snabbare komma in i samhället och få kopplingar till arbetslivet.

Målet är att den nyanlände ska lära känna det svenska samhället och själv kunna söka kunskap.

Övrigt

Samverkan

Där samverkan sker utan den enskildes närvaro ska samtycke ha medgivits muntligt eller skriftligt. För att nå enskildes individuella mål ska samverkan

och samarbete ske med såväl professionella som andra aktörer som finns i den enskildes nätverk. Samverkan ska utgå från den enskildes behov med syfte att förbättra integreringen i samhället.

Uppföljning

Alla enskilda ärende bör följas upp minst en gång per år.

Uppföljningen bör även ske innan tre sista månaderna av etableringstidens sluttid i samverkan med aktuella samverkansparter.

Avslut

Efter etableringstidens slut eller om den enskilde flyttar från kommunen, avslutas ärendet. Samlad journalakt ska arkiveras.

Kvalitetsrapport

En kvalitetsberättelse ska årligen upprättas. Kvalitetsberättelsen ska innehålla en sammanfattning och analys med statistiska inslag.